

-
- عنوان پروژه: بررسی اثر مصرف سطوح مختلف سیلاژ علوفه سورگوم، در جیره غذایی، بر عملکرد گاوهای شیرده
 - شماره مصوب پروژه: ۹۷۰۸۵۵-۰۴۶-۱۳-۱۳-۲۴
 - نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):
 - نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: حسن فضائلی
 - نام و نام خانوادگی ناظران:
 - نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
 - نام و نام خانوادگی همکاران هیئت علمی: مرتضی رضایی
 - نام و نام خانوادگی همکاران غیر هیئت علمی: محسن آهنگران، فغان شریفی مهر، مهدی نیکبخت، سید جواد علی محمدی
 - محل اجرا: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
 - تاریخ شروع: بهمن ماه ۱۳۹۷
 - مدت اجرا: یک سال و شش ماه
 - ناشر: موسسه تحقیقات علوم دامی کشور
 - شمارگان(تیراژ):
 - تاریخ انتشار: اسفند ماه ۱۳۹۹
 - این اثر در مورخ ۹۹/۱۲/۹ با شماره ۵۹۱۲۶ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
 - حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

یکی از اقلام مهم در جیره گاوهای شیری، ذرت سیلویی است اما محدودیت آب، توسعه کشت آن را با چالش مواجه ساخته است. طی سال‌های اخیر، گیاهان مشابهی مانند سورگوم معرفی شده است که ضمن نیاز آبی کمتر، در خاک‌های نسبتاً شور نیز عملکرد تولید مناسبی دارد. با این حال استفاده از این علوفه در صنعت گاوداری کشور رایج نشده است. این پژوهش به منظور تهیه سیلاژ سورگوم و بهینه سازی مصرف آن در جیره غذایی گاو شیرده اجرا شد. سورگوم رقم اسپید فید و ذرت علوفه‌ای هر یک به وسعت دو هکتار کشت گردید و علوفه تولیدی برداشت و به طور جداگانه سیلو شد. چهار جیره غذایی تنظیم شد که در آن‌ها سیلاژ سورگوم با نسبت‌های صفر، ۳۳، ۶۶ و ۱۰۰ درصد جایگزین سیلاژ ذرت گردید. هر جیره در تغذیه ۸ رأس گاو شیرده مورد آزمایش قرار گرفت. نتایج به دست آمده نشان داد که تولید شیر خام و شیر تصحیح شده (بر اساس ۳/۵ درصد چربی) تحت تأثیر جیره غذایی قرار نگرفت. غلظت ترکیبات شیر شامل: چربی (۳/۴۷ تا ۳/۶۲ درصد)، پروتئنی (۲/۷۵ تا ۲/۸۶ درصد) لاکتوز (۴/۴۷ تا ۴/۶۶ درصد)، کل ماده جامد (۱۱/۶۸ تا ۱۱/۸۵ درصد)، ماده جامد بدون چربی تحت تأثیر سطح سیلاژ سورگوم در جیره قرار نگرفت. نیتروژن اوره‌ای شیر بین ۱۲/۷۶ تا ۱۴/۳۲ میلی‌گرم در ۱۰۰ گرم بود که تفاوت معنی‌داری را نشان نداد. با مصرف سیلاژ سورگوم نسبت کل اسیدهای چرب اشباع شیر کاهش یافت ($P < 0.05$). قابلیت هضم جیره‌های غذایی، رفتار تغذیه، وزن بدن و نمره بدنی گاوها، و شاخص‌های تولید مثلی تحت تأثیر جیره‌های غذایی قرار نگرفت. جایگزینی سیلاژ سورگوم در جیره سبب قوام بهتر مدفوع گاوها شد. بر اساس یافته‌های این پژوهش، می‌توان از سیلاژ سورگوم به جای سیلاژ ذرت در جیره غذایی گاو شیرده، با تولید شیر حدود ۳۰ کیلوگرم، استفاده نمود اما کسری نشاسته و انرژی جیره باید جبران شود.

واژه‌های کلیدی: سیلاژ سورگوم، عملکرد، گاو شیرده